

ELY-keskusten ilmoitus puutarhayhdistyksille haitallisista vieraslajeista

EU:n vieraslajiluettelon lajeja ei ole vuodesta 2016 lähtien saanut kasvattaa tai pitää hallussa. Haitallisia vieraslajeja on nimetty myös kansallisessa vieraslajiluettelossa.

EU:n vieraslajiluetteloön kuuluvia kasvilajeja ovat esimerkiksi:

- [Afrikanvesihäntä](#) *Lagarosiphon major*
- [Arabiansulkahirssi](#) *Pennisetum setaceum (Cenchrus setaceus)* (2017 lähtien)
- [Armenian-, kaukasian- ja persianjättiputki](#) *Heracleum sosnowskyi, H. mantegazzianum* (2017 lähtien), *H. persicum*
- [Isoärviä](#) *Myriophyllum aquaticum*
- [Jättipalsami](#) *Impatiens glandulifera* (2017 lähtien)
- [Keltamajavankaali](#) *Lysichiton americanus*
- [Lautta-](#) ja [loikorusolehti](#) *Ludwigia grandiflora, L. peploides*
- [Mesisilkkiyrtti](#) *Asclepias syriaca* (2017 lähtien)
- [Pilvisutilatva](#) *Baccharis halimifolia*
- [Purppurakudzu](#) (kudzupapu) *Pueraria montana var. lobata*
- [Sumasammakonputki](#) *Hydrocotyle ranunculoides*

EU:n tai kansalliseen vieraslajiluetteloön kuuluvaa lajia ei saa maahantuoda, myydä, kasvattaa tai pitää hallussa. Kansalliseen luetteloön on tarkoitus lisätä vuoden 2019 alusta yhdeksän kasvilajia.

Kansalliseen luetteloön lisättävät lajit:

- [Alaskanlupiini](#) *Lupinus nootkatensis*
- [Hamppuvillakko](#) *Jacobaea cannabifolia (Senecio cannabifolius)*
- [Tarhatatar](#) (hörtsätatar) *Reynoutria × bohémica*
- [Japanintatar](#) *Reynoutria japonica*, pl. neidontatar *Reynoutria compacta*
- [Sahalinintatar](#) (jättitatar) *Reynoutria sachalinensis*
- [Kanadanvesirutto](#) *Elodea canadensis*
- [Komealupiini](#) *Lupinus polyphyllus*
- [Kurtturuusu](#) *Rosa rugosa*, pois lukien tarhakurtturuusut *Rosa Rugosa* –Ryhmä
- [Lännenpalsami](#) *Impatiens capensis*

Näistä lajeista varsinkin kurtturuusu on nykyisin yleisesti myynnissä ja käytössä oleva laji. Kurtturuusun lisääminen kansalliseen luetteloön synnyttää siksi sekä puutarha-alan toimijoille että kotipuutarhureille sellaisia uusia kieltoja ja velvoitteita, joiden noudattamiseksi voi olla tarpeen varata siirtymäaika. Siirtymäsääntelyn ottamista kansalliseen luetteloön valmistellaan.

Mitä voin tehdä?

Älä lisää tai kasvata vieraslajia. Hävitä vieraslajit puutarhastasi ja käsittele puutarhajäte niin, ettei itämiskykyisiä siemeniä tai kasvinosia voi säilyä. Ota huomioon, että taimikasvattajilla ja puutarhamyymälöillä on velvollisuus varmistaa, etteivät vieraslajit leviä myöskään muiden tuotteiden

mukana esimerkiksi mullassa. Huolehdi, etteivät vieraslajit pääse leviämään mullan tai kasvien mukana. Omassa puutarhassa kannattaa suosia kotimaisia tai heikosti leviäviä kasveja. Luetteloissa mainittujen vieraslajien tilaaminen myös nettikaupoista on kielletty.

Mitä vieraslajit ovat?

Vieraslajeilla tarkoitetaan eläimiä, kasveja ja muita eliöitä, jotka ihminen on tuonut niiden luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Vieraslajia pidetään haitallisena erityisesti, jos se uhkaa luonnon monimuotoisuutta. Vieraslajeista voi olla haittaa myös esimerkiksi maa- ja metsätalouden tuholaisina.

Vieraskasvilajit voivat aiheuttaa haittaa ympäristössä esimerkiksi syrjäyttämällä alkuperäisiä kasvilajeja ja yksipuolistamalla leviämisalueensa lajistoa. Osa lajeista on ihmisille haitallisia allergisoivuuden tai myrkyllisyyden takia. Monet vieraskasvilajeista on tuotu Suomeen puutarha- ja viljelykasveiksi, ja nyt ne leviävät istutusten lisäksi myös maansiirtojen ja puutarhajätteen mukana. Monet vieraskasvilajit ovat tehokkaita leviäjiä esimerkiksi runsaan siementuoton tai voimakkaan kasvullisen lisääntymisen ansiosta. Lisäksi tuuli, eläimet ja vesi voivat kuljettaa niiden siemeniä pitkiäkin matkoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo EU:n vieraslajiasetuksen ja kansallisen vieraslajilain ja -asetuksen noudattamista. Tämä viesti on osa haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevan kansallisen [hallintasuunnitelman](#) mukaista viestintää.

Lisätietoja:

ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

[Kansallinen vieraslajiportaali](#)

[Vieraslajit ja lainsäädäntö – usein kysytyjä kysymyksiä](#)

[EU:n vieraslajiluettelo](#)

[Kansallinen vieraslajiluettelo](#)

[EU:n vieraslajiasetus](#)

[Kansallinen laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[Hallintasuunnitelma haitallisten vieraslajien torjumiseksi](#)

Yhteystiedot: (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi)

Etelä-Pohjanmaa: Leena Rinkineva-Kantola

Etelä-Savo: Sirpa Peltonen

Häme: Rauni Itkonen

Kaakkois-Suomi: Tuula Tanska

Kainuu: Marja Hyvärinen

Keski-Suomi: Aulis Jämsä, Liisa Horppila-Jämsä

Lappi: Taina Kojola

Pirkanmaa: Tiina Schultz

Pohjois-Karjala: Hanna Keski-Karhu, Sirkka Hakalisto

Pohjois-Pohjanmaa: Tupuna Kovanen

Pohjois-Savo: Antti Lammi, Kimmo Haapanen

Uusimaa: Juha Lumme

Varsinais-Suomi: Leena Lehtomaa